

Zöldben látja a világot

„A fiataloké a jövő!”- hallhattuk nem egyszer idősebb ismerőseink szájából. Ez olyannyira így van, hogy a Debreceni Egyetem több egykori hallgatója is tagja annak a környezetvédelmi (zöld) munkacsoportnak, melyet Debrecen város vezetése hívott életre 2020-ban. A kezdeményezés idővel mozgalommá nőtte ki magát, mely Future of Debrecen néven igyekszik tenni szűkebb környezetünk megóvásáért. Nagyné Pálfi Zsuzsa, a DEHÖK Környezetvédelmi Bizottság egykori elnöke lelkesen népszerűsíti a környezettudatos gondolkodást a mozgalom keretein belül is.

■ PÁJER SZABOLCS

Meséljen először egy kicsit magáról! Miért választotta annak idején a környezetgazdálkodási agrármérnöki pályát?

Mindig is érdekelt a természeti rendszerek működése és az, hogy mi, emberek, hogyan gazdálkodunk az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal. Szerettem volna átfogó ismeretet szerezni, ezért választottam a környezetgazdálkodási agrármérnöki szakot, így rálátást szerezhettem a talajvédelem, vízbázisvédelem, szennyvízgyártás, hulladékgazdálkodás, levegőtisztaságvédelem, mezőgazdaság, állattartás, erdőgazdálkodás, természetvédelem szakterületeire és a környezet komplex, rendszerszintű összefüggéseire.

Hogyan jött az életébe a DEHÖK Környezetvédelmi Bizottság?

Az egyetemi tanulmányaimnak köszönhetően elkezdtem meglátni a globális környezeti összefüggéseket. Azt, hogy a környe-

zetvédelem szempontjából milyen jelentős az, hogy mindenki tisztában legyen azzal, bizonyos emberi tevékenységekkel milyen árat fizetünk, hogyan éljük fel a jövő generációinak erőforrásait. Nem volt kérdés, hogy a megszerzett tudást meg szeretném osztani a hallgatótársaimmal és egy cselekvő közösség része szeretnék lenni, így jött az életembe a DEHÖK Környezetvédelmi Bizottság. Az Egyetemi Madárbarát Mintakert, a Daruvonulás, a Madarásztúra, a Madárgyűrés és a Téli Madáretetés programok által jelentős ismereteket adhattunk át a természetvédelem, azon belül a fajvédelem területén a hallgatótársainknak. Az energiatakarékosságot népszerűsítette a Föld Órája programunk és a kérdőíves nyereményjátékaink. A környezettudatos közlekedést a kerékpártúránk, kerékpáros teáztatás és a kihelyezett kerékpárjavító állomásaink üzemeltetése támogatta. A helyi, vegyszermentes élelmiszerellátást a DE Hallgatói Közösségi Kert programunk segítette. Voltak figyelemfelhívó akcióink

a hulladékgazdálkodás területén, például a Nagyerdőn minden évben megszervezzük a Nagy Takarítás nevű szemétszedési eseményt, valamint kihelyeztünk több campuson szelektív hulladékgyűjtőket és kollégiumokban használt étolajgyűjtőket. De nagy hangsúlyt fektettünk a környezetvédelmi ismeretek átadására a Zöld Börze rendezvényen, ahol az egyetemi polgárok olyan környezet- és természetvédelmi területen dolgozó szervezetekkel, vállalkozásokkal és magánszemélyekkel találkozhatnak, akik napi szinten, ezen szakterületekkel foglalkoznak. Tartottunk ÖkoEsteket, ahol szűkebb körben beszélhettük át a mélyebbre ható környezetvédelmi kihívásokat és összetett kérdésköröket.

Ön miért csatlakozott a Zöld munkacsoporthoz? Mi a kapcsolat közte és a Future of Debrecen között?

Szívügyem a környezetvédelem, így nem volt kérdés számomra, hogy tudásommal és javaslataimmal segíteni szeretném a

környezeti értékek helyi szintű megőrzését érintő döntéshozást és a lakosok tájékoztatását arról, hogy ők mi mindent tehetnek a környezetvédelemért. 2020. szeptember 4-én alakult meg Debrecen város Zöld munkacsoportja, aminek olyan környezet és természetvédelmi szakemberek, városunkért tenni akaró emberek a tagjai, akiknek céljuk, hogy együtt tegyünk Debrecen város zöldebb jövőjéért. A Zöld munkacsoportban rövid idő alatt nagyon sokan lettünk, ezért is indítottuk el a Future of Debrecen mozgalmat, amihez kötelezettségek nélkül bárki csatlakozhat, aki hozzánk hasonlóan a cselekvő környezetvédelemben hisz.

A Future of Debrecen létrejöttét a város önkormányzata kezdeményezte. A sikeres és nagy hírnévre szert tett környezetvédelmi kezdeményezések, mint például a Greenpeace vagy a Föld Napja általában alulról szerveződnek, így nem függnek senkitől, nem vesz részt benne aktívan a politikai elit, hiszen éppen egy adott status quo-val szemben jönnek létre. Egy olyan szervezet, melyet egy önkormányzat szervez és finanszíroz elérheti a célját anélkül, hogy kompromisszumot kellene kötnie?

Számos kezdeményezés van, aminek célja, hogy egyre többen tegyünk a környezetvédelemért. Azonban hiszek abban, hogy globálisan kell gondolkodunk, de lokálisan kell cselekedjünk, tehát a globális felmelegedésből fakadó kihívásokra helyben találjunk megoldásokat, lásd a Nagyerdő talajvízszintjének csökkenéséből fakadó kiszáradás. Minden város önkormányzati szerve az, ami az egyik legnagyobb rálátást kapja a környezeti kihívásokra és próbálja megóvni lakosait attól. Az önkormányzat új környezetpolitikájával és céljaival azért tesz, hogy Debrecen úgy fejlődhesen, hogy az környezeti szempontból is fenntartható legyen. Mivel a városvezetés teljesen nyitott a Zöld munkacsoport javaslataira, így nem az a kérdés, hogy az önkormányzat nyitott-e a szakmai véleményünkre, hanem az, hogy a lakosság mennyire kompromisszumkész az új kezdeményezések befogadására.

A városban működő másik, a Greta Thunberg által elindított kezdeményezés, a Fridays for Future (FFF) debreceni szervezete már több éve hívja fel a figyelmet a helyi környezet megóvására. Önt személy szerint mi motiválta abban, hogy ne egy világszinten ismert, korábban létrejött és valóban alulról szerveződő mozgalomhoz adja a nevét és a munkáját, hanem egy újonnan, a város vezetése által elindított projekthez csatlakozzon?

Szerintem nagyon jó, hogy ennyien egy kö-

zös, nemes ügy érdekében cselekszünk. Aki a környezetvédelemben elmélyedik, könnyen rájön, hogy itt közösen, nem „valami ellen”, hanem „valamiért” kell cselekednünk, összefogva, közösséget alkotva. A Future of Debrecen mozgalomhoz épp emiatt a Fridays for Future debreceni szervezet tagjai is, vagy bárki más debreceni is csatlakozhat, aki tenni szeretne és nem csak beszélni róla. Egyébként nem teljesen igaz az, hogy a munkámat nem adtam a Fridays for Future kezdeményezéshez, mivel egyik kitelepülésük során vendégelőadóként előadást tartottam a standjuknál arról, hogy hogyan tehetjük környezettudatosá a hétköznapjainkat. Azonban az igaz, hogy az időm nagy részét a Future of Debrecen mozgalom szervezésébe fektetem, mert ahogy említettem, hiszek abban, hogy egy mozgalomnak egy közös cél érdekében kell cselekednie és azt szakmailag is hiteles, példamutató embereknek kell segítenie.

„...a mozgalomhoz már rengeteg debreceni csatlakozott...”

Hány tagot számlál a Zöld munkacsoport összesen? Milyen akcióik vannak és milyen időközönként?

21 főből áll a Zöld munkacsoport. Havi rendszerességű munkacsoport-üléseink vannak, ahol többek között a munkacsoport-tagokhoz beérkező lakossági ötleteket, program-kezdeményezéseket is átbeszéljük. Magához a Future of Debrecen mozgalomhoz már rengeteg debreceni csatlakozott. Az évet egy online közösségi tér megalkotásával kezdtük, ahol olyan városi környezetvédelmi aktualitásokat és környezettudatos életmódot elősegítő gyakorlatokat mutatunk be közérthetően, aminek köszönhetően bárki elsajátíthatja azokat. Szinte minden hónapban volt programunk. A példaértékű kezdeményezésekről weboldalunkon és közösségi média felületeinken értesítjük a lakosokat. Madárvédelmi célból helyeztünk ki B és C-típusú odúkat a város több részén. A legjobb „bio-szünnyogyérítők” a fecskék és a denevérek, ezen okból tettünk ki agyagból készült fecske műfészkeket és az általunk készített denevér odúkat. A madarak és fák napján elindítottuk a Csicsergő villamost, hogy közelebb hozzuk a debreceniekhöz a

természet különleges és szép világát. Darázsgaraszt helyeztünk ki, hogy kedvezzünk a beporzóknak. Fát ültettünk és szemétszedési akcióhoz csatlakoztunk. Cselekvő júniust hirdettünk, hogy népszerűsítsük a példamutatást. A nyár során gyerektáborokban előadásokat tartottunk a gyerekeknek a klímaváltozás témájában. Elindítottuk Debrecen első környezettudatos virágkoszóját a Debreceni Virágkarneválon. Neveztük a Csokonai Színház csüngő japánakácait az Év fája versenyen, ahol elhozta az első helyezést! Rendezvényeken kitelepülőként jelentünk meg, de olyan pódiumbeszélésekbe is bekapcsolódtunk, ami a városi környezetvédelmet érintette. Ezek mellett elindítottuk a Future of Debrecen TV nevet viselő műsort a DTV-n.

Hogy dől el, hogy éppen mely terület/projekt kap kiemelt figyelmet? Mekkora mozgásteret biztosít ehhez az önkormányzat?

Kiemelt figyelmet kap a Civaqua-program, ennek oka nem véletlen, hiszen természetvédelmi szempontból kiemelt fontosságú, hogy a Tisza vize Debrecenbe érkezen. Megállíthatja a Nagyerdő száradását, új vizes élőhelyeket alakíthatunk ki általa, ami élőlények százainak adhat otthont, továbbá pozitívan hat majd a mikroklímára. Természetesen emellett vannak fontos programok, amelyek kifejezetten a levegőtisztaság védelmét támogatják. Az önkormányzat teljesen nyitott minden ötletünkre és javaslatunkra, így véleményem szerint nagy mozgásteret biztosít a Zöld munkacsoport-tagok számára.

Ha már említette a Civaquát, több hónapon keresztül szerte a városban találkozhattunk az ötletpályázatra hívó hirdetésekkel. Mesélne erről?

Az év talán legnagyobb volumenű rendezvénye „A mi Civaquánk!” ötletpályázat volt, ahol debreceni lakosok vagy a Debreceni Egyetemen tanuló hallgatók megoszthatták ötleteiket arra vonatkozóan, hogy ők hogyan képzelik el Debrecen zöldebb jövőjét. 274 fő 70 csapatot alkotva küldte be ötletét és vett részt a közös gondolkodásban. Az ötletpályázatra jelentkezők részt vehettek egy szakmai napon, ahol a klímaváltozás globális, országos és helyi szintű kihívásairól, továbbá az ahhoz kapcsolódó megoldásokról szerezhettek tudomást. A pályázók mindemellett megismerhették a Civaqua-program műszaki részleteit. A pályázat nyertesének ötlete pedig megvalósul a program során, így a jelentkezők nemcsak a városunk jövőjéért zajló közös gondolkodásban, hanem annak közös megvalósításában is részt vehettek.